

træer og faae dem til at groe i de første Aar, troer jeg koster lavt, anslaaet 15 Rd., og at tænke sig at plante Skov ube paa Udmarksjorderne, som hidtil have været Ojenstand for Fælligbrug uden at sørge for Bevogtning og Hegning, troer jeg derhos ikke lader sig gjøre; selv med Bevogtning og Hegning vilde saadan Beplantning fremkalde mange Forseelser, der snart vilde gaae over til Forbrydelser, thi overalt i Landet, hvor vi have forvandlet Fællesjord, som man har været vant til at bruge i Fællesskab, til Skovbrug, har der fra Begyndelsen af været ikke saa faa Forseelser og Forbrydelser, indtil Folk vænnede sig til den Tanke, at det ikke længere var et saadant Fællesgods. Der skal altsaa Bevogtning og Hegning til. Hvad nu for det Første Bevogtningen angaaer, naar dertil regnes nogen Efterplantning og saadanne smaa Arbejder, som falde for, da vil denne ikke kunne koste Mindre — thi jeg paaregner mindst een Mandssogelunde stadige Tilshyn dermed —, end 100 Rd. om Aaret, saa kan jeg jo tillige give ham Huus og lidt Jord, men saa har jeg ogsaa hans Arbeidskraft, og den behøver jeg. Skal dette altsaa ikke blive for dyrt, maa jeg indtage paa eengang 100 Tdr. Land og beplante dem; dette giver altsaa 1 Rd. pr. Tønde Land for Bevogtning. Hegningen vil jeg anslaae til omtrent 1 Rd. pr. Tønde Land, hvilket er umaadelig lavt. Vi have altsaa, naar vi tage 15 Rd. til Skovplantningen og 1 Rd. til Hegning, en Udgift eengang for alle af 16 Rd. pr. Tønde Land, og denne voxer op i Løbet af mellem 25 og 26 Aar til det Dobbelte, der er 32 Rd.; dernæst kommer der 1 Rd. pr. Tønde Land aarlig for Bevogtningen i disse 25—26 Aar, hvilket altsaa voxer op til en 25 á 26 Rd.; det bliver altsaa circa 60 Rd., som disse Skovplantninger om 25 Aar ville have kostet pr. Tønde Land. Efter denne Tids Forløb vil det være overordentlig heldigt, om der kan bringes 3 Rd. aarlig pr. Tønde Land ind deraf, hvoraf altsaa den ene gaar til den fortsatte Bevogtning, og de to andre til at dække Renten af, hvad Sognet har lagt ud. Sognet har fra Begyndelsen af maattet gjøre et Udlæg af circa 1,600 Rd. og dernæst været fattet paa, ikke at have Nytte af Pengene i

omtrent 50 Aar; thi førend man nærmer sig til 40 á 50 Aar, vil Udbyttet af disse Plantninger ikke være større, end hvad der er nødvendigt til Vedligeholdelsen, og det er endelig Altsammen beregnet under den Forudsætning, at disse Skovplantninger ikke komme til at lide noget overordentligt. Enhver, som har haft med Naaletræer at gjøre, vil vide, at naar de komme til 18 á 20 Aars Alder, indtræder der en Periode, hvor de ere ubefatte for store Farer. Dersom der komme visse Insecter i dem, kunne store Strækninger staae og visne hen og tilsidst gaae ud, man veed ikke, hvor de blive af. Under de heldigste Omstændigheder har Sognet, som der fra Begyndelsen af er blevet paatvunget et Udlæg af 1,600 Rd., ingen Indtægt faaet af Jorden før efter 40 Aars Forløb; det er muligt, at det da kan faae Udbytte deraf, og jeg kan ikke nægte, at hvis Plantningen lykkes godt, kan Indtægten maaskee blive saa stor, at Tabet kan tilbagebetales; men det er under enhver Omstændighed et meget stort Maaaskee, og et Maaaskee, som vi ikke ved Lov bør indlade os paa at paabyrde de bornholmske Sogneforstanderskaber. Der er ingen Nødvendighed herfor. Have Sognene lyst dertil og Smag derfor, ville de nok finde paa det af sig selv, men i modsat Fald vilde det være en Urimelighed at paabyrde dem denne Foranstaltning ved Lov. Dette er længere, end en Lov bør gaae, naar man gaar ud fra, at en Lov ikke skal indlade sig paa at bestyre for Folk, men kun skal sikke dem en passende Stilling i deres Maade at raade sig selv paa. — Det sidste Endringsforslag under Nr. 9 gaar løs paa, at, forsaavidt Sognene faae nogen Administration — thi de kunne jo, om de end ikke tvinges til at plante Skov, endda have nok at gjøre med disse Jorder, der komme til at høre dem til, og lide adskillige Tab derved, — skulle de, for at overkomme de Tab, der maatte opstaae, kunne paaligne de fra Administrationen hidrørende Tab paa Formue og Velighed. Det er ganske billigt, at Sager af denne Natur, som efter mit Skøn i en meget væsentlig Grad hidrøre fra forskjellige Indflydelser fra de mere betydelige Folk, der altsaa ogsaa have bedst Evne til at bære de Byrder, der følge, deraf, ordnes saaledes, at